

PIOTR WENSIERSKI

POLITECHNIKA KOSZALIŃSKA

RELACJE MIĘDZY UNIĄ A WSPÓLNOTAMI EUROPEJSKIMI

1. Wstęp

Powołanie z dniem 1 listopada 1993 r. Unii Europejskiej Traktatem z Maastricht absolutnie nie oznacza, iż mamy do czynienia z nową organizacją międzynarodową. Należy to wyraźnie zaznaczyć – Unia nie posiada osobowości prawnej.

Unia nie zastąpiła dotychczas istniejących Wspólnot Europejskich – one w dalszym ciągu działają (z wyjątkiem Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, która zakończyła swoją działalność 23 lipca 2002 r.) i każda z nich ma odrębną podmiotowość międzynarodową, tj. zdolność do występowania na arenie międzynarodowej. Unia nie prowadzi działalności międzynarodowej odrębnej od Wspólnot Europejskich.

Unia powstała na fundamencie efektów procesu integracji i rozwoju, osiągniętych przez trzy Wspólnoty Europejskie, za ich zgodą. Wspólnoty najogólniej rzecz biorąc skoncentrowały się na współpracy w określonych zakresach problematyki gospodarczej, częściowo także obrony:

- a) Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), powołana w 1951 r. Traktatem Paryskim – na współpracy w zakresie węgla i stali,
- b) Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), powołana w 1957 r. Traktatem Rzymskim – na współpracy gospodarczej w szerszym zakresie niż tylko węgla i stali,
- c) Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom), utworzona w 1957 r. Traktatem Rzymskim – na współpracy w zakresie kontroli paliwa atomowego.

Wspólnoty dopracowały się poważnego dorobku – wspólnego prawa, tzw. *acquis communautaire* oraz własnych wspólnych instytucji. Dorobek ten był i jest ciągle doskonalony. Mimo ogromnego wkładu w rozwój Europy, Wspólnoty nie były jednak w stanie w dalszym ciągu sprostać wymogom czasu, zachodziła bowiem potrzeba jeszcze silniejszej, doskonalszej integracji i współpracy, w coraz szerszych zakresach, zaczęły więc czynić starania w celu konsolidacji. Wyrazem tego było podpisanie w 1985 r. Jednolitego Aktu Europejskiego (wszedł w życie w 1987 r.), w którym